

næmlig i Forordningen af 15de December 1820 om Ansøgninger og Klager i §. 8 — og med den ærede Formands Tilladelse skal jeg tillade mig at oplæse den paagældende Passus —: „Naar Ansøgningen eller Klagen er forsynet med alle fornødne Erklæringer, bliver den foresaget at tilbegelevere til Supplicanten, som da selv besørger sin Ansøgning til vedkommende Collegium eller Departement; dog skal det staae Dyrigheden frit for i enkelte Tilfælde, hvor Ueilighed eller Forstikelse kunde skyde af denne Fremgangsmaade, selv at indsende Sagen til vedkommende Sted, hvilket isærdeleshed bliver at iagttage, hvor Sagens Fremme paa nogen Maade interesserer det Offentlige.“ (Det er efter min Overbeviisning en feilagtig, smaalig finantsiel Anskuelse, som her har gjort sig gjældende; idet den hele Bestemmelse aabenbart kun er kommen ind, for at tilvende sig Porto af den med Hensyn til de indleverede Ansøgninger førte Correspondance. Det er dette, som har bevirket, at det er blevet gjort til Regel, at Ansøgningen skulde indsendes af vedkommende Supplicant selv, og at Dyrigheden kun kan afvige deraf, naar Sagen paa nogen Maade interesserer det Offentlige. Men det er vistnok en feil Anskuelse, at det saaledes kun skulde være undtagelsevis, at en Ansøgnings Afgjørelse interesserer det Offentlige, thi det interesserer det Offentlige ligesaa meget, at en Ansøgning bliver bevilget, og at en Klage bliver paatalt i det Tilfælde, hvor Ansøgningen bør bevilges, og hvor der forekommer Noget, som skal paatales, som det interesserer den Ansøgende eller Klagende. Hermed staaer ogsaa noget i Forbindelse de Udtryk, hvorefter samme Lovgivning betjener sig i Begyndelsen, hvor den siger, at „alle Ansøgninger, som indgives enten til Kongen selv eller og til de Kongelige Collegier eller Departementer om Benaadninger og Dispensationer fra Lovene, skulle etc.“ Denne Anskuelse, at enhver Undtagelse fra de bestaaende Love skal betragtes som en Art Benaadning, er ikke rigtig, idet den strider mod det hele System, som gaar igennem mange af vor Lovgivnings Bestemmelser. Den paagældende Bestemmelse er ikke kommen ind, for at udtrykke, at Vedkommende ikke har endogsaa en næsten beret-

tiget Afgang til det, som han søger at opnaae, men blot, for at Dyrigheden skulde føre Control med, at denne Berettigelse ikke indrømmedes i et større Omfang, end man med visse Hensyn for Die har anseet for raadeligt. Saaledes synes det f. Ex. ikke i Placat af 3die April 1816, hvorved der bliver gjort en væsentlig Indskrænkning i den Afgang, som visse Haandværkere hidtil have havt til at etablere sig paa Landet, at være Hensigten at ophæve al Berettigelse for disse Haandværkere til at nedsætte sig, men kun at indskrænke den saaledes, at der dermed kan blive ført en vis Control. Det hedder saaledes, at „for Fremtiden skulle ogsaa de efter Lovene berettigede Landshyehaandværkere have Overdyrighedens Tilladelse til at nedsætte sig“, og derved skal det paasees, at der ikke kommer for mange af dem; men Hovedtanken, at en Art Haandværkere egentlig være berettigede til at nedsætte sig paa Landet, den staaer endnu, og det kan derfor ikke betragtes som nogen Begunstigelse for en saadan Mand, at han faaer Tilladelse til Næringsdrift paa Landet. Saaledes vil den nysnævnte Lov af 1816 ikke falde under Forordningen af 15de December 1820, fordi det Slags Sager afgjøres af Overdyrigheden. I mangfoldige Næringspørgsmaal er det ganske utvivlsomt, at det er den hele Gang og Tanke i Lovgivningen, at man skal være forstigtig med at aflaae Ansøgninger, og man kan i det Hele taget sige, navnlig efter vor Lovgivning, gjøre fuldkommen saa megen Skade ved at aflaae Ansøgninger, som ved at bevilge dem. Den hele Maade, hvorpaa vor Lovgivning har udviklet sig, har været igennem Dispensationsretten. Man har opstillet Forbud, men anerkjendt, at disse Forbud ikke burde være ubetingede, hvorefter Dyrigheden skulde afgjøre et hvert enkelt Tilfælde. Det er egentlig Meningen, at det enkelte Tilfælde skal afgjøres af Dyrigheden, men det paabydes ham ikke i Almindelighed at afgjøre det. Det er altsaa ingen Begunstigelse, der tilstaaes Supplicanterne i saadanne Tilfælde, men det er Udøvelsen af en Ret, og det interesserer det Offentlige ligesaa vel, at saadanne Ansøgninger blive bevilgede, som at de blive aflaaede. Overhovedet gives der ikke noget